

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2022-01-12
Besvaras senast
2022-01-26

Till klimat- och miljöminister Annika Strandhäll (S)

2021/22:260 Skogens betydelse för klimat och biologisk mångfald

Klimatnödläget och krisen för biologisk mångfald måste hanteras gemensamt för att bygga det hållbara samhället. Hur vi hanterar våra kvarvarande naturskogar och hur vi bedriver skogsbruket i Sverige är därför centralt för hur vi nationellt möter dessa kriser och lever upp till våra globala åtaganden.

Konjunkturinstitutet (KI) konstaterar i sin årsrapport *Miljö, ekonomi och politik 2021* att det finns ett stort klimatvärde av att kolet fortsatt är bundet i skog och mark eller i långlivade träprodukter i stället för att öka koncentrationen av koldioxid i atmosfären. KI anser att det behövs en mer heltäckande klimatpolitik för att stärka skogens klimatnytta då klimatet inte gör åtskillnad på koldioxid från fossila eller biogena källor. Myndigheten konstaterar att skogen kan minska atmosfärens koldioxidkoncentration genom att lagerhålla kol eller genom att skogens biomassa ersätter produkter förknippade med fossila utsläpp (substitution). Eftersom ett träd inte kan stå och lagra kol i skogen samtidigt som det nyttjas för energi- eller materialsubstitution står dessa två strategier ofta i konflikt. I ett kortare tidsperspektiv är klimatnyttan stor av att i högre utsträckning låta träden stå kvar. KI föreslår att styrmedel införs för att främja skogens förmåga att binda kol, exempelvis subventioner till skogsägare som låter träden stå.

I en debattartikel i Aftonbladet den 4 januari konstaterar en rad klimatexperter i likhet med KI att vi i högre grad måste låta träden stå. Skogarna är dock inte bara träd, och det som händer nere i marken är också avgörande. Högre temperaturer medför sannolikt ökade utsläpp av koldioxid från mikroorganismer i marken och från permafrost som tinar allt snabbare, med mer utsläpp av koldioxid och metan som följd. Samtidigt kan enligt klimatexperterna upptag av kol ovan jord öka när lövträd ersätter barrträd i ett varmare klimat. Den senaste IPCC-rapporten varnar dock för att ekosystem på land kommer att ta upp mindre kol i framtiden, i relation till utsläppen. Givet osäkerheterna kring hur svenska skogar kommer att växa och ta upp kol i framtiden – och riskerna för klimatrelaterade störningar – uppmanar klimatexperterna i artikeln till omedelbara åtgärder för att minska skogens sårbarhet. Det ligger i både industrins och samhällets intresse. Man konstaterar att en viktig väg att minska riskerna är att skydda den biologiska mångfalden, vilket nyligen framhölls av FN:s båda expertpaneler för klimat och biologisk mångfald, IPCC och Ipbes. Vi kan alltså hjälpa våra skogar att klara klimatförändringarna genom att öka mångfalden när det gäller arter,

åldersfördelning, fuktiga och dränerade marker och så vidare.

Vänsterpartiet delar KI:s uppfattning att en oreglerad marknad inte kommer att leda till att skogens resurser automatiskt används på ett sätt som ger störst samhällsnytta. En viktig uppgift för miljöpolitiken är därför att korrigera för detta. Den skogsproposition regeringen lade 2021 har alltför stort fokus på äganderätt och frivillighet och löser inte de utmaningar som föreligger.

Vänsterpartiet har, i linje med vad som förespråkas av klimatexperterna i Aftonbladet den 4 januari, föreslagit en rad olika styrmedel för att främja skogens nytta för klimatet och den biologiska mångfalden. Vi har bland annat föreslagit att den naturliga kolsänkan i Sverige ska fördubblas och att ekonomiska incitament för skogsägare bör införas i syfte att stärka kolinlagringen samt att det behöver införas stärkt reglering för ökad variation i våra skogar. Kalhyggesfritt skogsbruk måste öka och 30 procent av skogsmarken bör ges långsiktigt skydd.

Med anledning av vad som anförts ovan vill jag fråga klimat- och miljöminister Annika Strandhäll:

1. Avser ministern att vidta omedelbara åtgärder för att minska skogens sårbarhet för klimat och biologisk mångfald?
2. Avser ministern att vidta åtgärder för att långsiktigt säkra skydd för de kvarvarande gamla naturskogarna på grund av deras höga biologiska värden och stora kollager?
3. Avser ministern att verka för skogsbruksmetoder baserade på den bästa vetenskapliga kunskapen?
4. Avser ministern att vidta ytterligare åtgärder för att stärka skogens alla värden, inklusive lokal och global klimatnytta, rening av luft och vatten, turism och rekreation?

.....
Jens Holm (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck